

Foto: Jan de Lange

NORDSJØSILD

Nordsjøsild – *Clupea harengus*

Familie: Clupeidae

Maks størrelse: Sjelden større enn 35 cm og 0,4 kg

Levetid: Sjelden mer enn 15 år

Leveområde: Nordsjøen, Skagerrak og Kattegat

Hovedgyteområde: Nordvestlige Nordsjøen (Shetland)

Gyteperiode: Fra august til januar

Føde: Dyreplankton

Særtrekk: Silda begynner å stime når den er 3–4 cm lang

Nøkkeltall:

KVOTE 2013: 478 000 tonn

KVOTE 2012: 405 000 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2012: 660 mill. kroner

(Kilde: Sildelaget)

Fakta om bestanden:

Nordsjøsild er en pelagisk stimfisk som finnes i Nordsjøen, Skagerrak og Kattegat. Det er både høst-, vinter- og vårgytende sild i området, men den høstgytende nordsjøsilda dominerer.

Silda er en nøkkelart i Nordsjøen; viktig som predator på kopepoder og som bytte for andre fiskebestander, sjøfugl og sjøpattedyr. Nordsjøsilda begynner å bli kjønnsmoden når den er 2–3 år, men andelen modne ved alder vil variere fra år til år, avhengig av fødetilgang og vekst. Sild gyter på bunnen, og er avhengig av et spesielt bunnsstrat for å gyte. Hver hunn produserer mellom 10 000 og 60 000 egg, avhengig av fiskens lengde. Eggene gytes og befruktes like over bunnen, synker og kleber seg fast i sand, grus, stein, tang og tare. Larvene klekkes etter 15–20 døgn. De nyklekte larvene stiger opp i de øvre vannlagene hvor de driver med strømmen til oppvekstområder i sørøstlige Nordsjøen og Skagerrak–Kattegat. Her holder de seg til de blir kjønnsmodne og vandrer mot gyteområdene vest i Nordsjøen.

Status og råd

Bestanden av høstgytende nordsjøsild har full reproduksjonskapasitet og høstes bærekraftig. Gytebestanden høsten 2012 er beregnet til 1,71 millioner tonn. Årsklassene 2002–2007 og 2011 er beregnet å være blant de svakeste siden slutten av 1970-årene, og 2008–2010-årsklassene gjennomsnittlige. Etter de to sterke årsklassene 1998 og 2000 er det nå altså tre gjennomsnittlige og sju svake årsklasser som rekrutterer til gytebestanden. For å forvalte bestanden bærekraftig har en redusert fisket både på ungsild og voksne. ICES vurderer at bestanden fremdeles er i en fase med lav produktivitet.

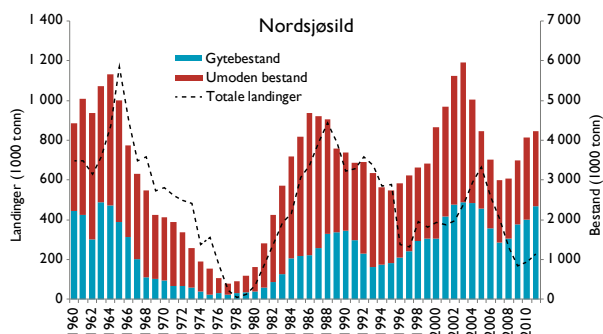
ICES evaluerte høstingsregelen for nordsjøsild våren 2011 og konkluderte med at regelen var konsistent både med føre-var- og MSY-tilnærmingen. En ny bestandsvurderingsmodell ble tatt i bruk i 2012, noe som medførte en økning i estimert bestandsnivå og et behov for en ny vurdering forvaltningsplanen. Gjeldende forvaltningsplan ble imidlertid vurdert som føre var, og anbefalt kvote for 2013, 465 750 tonn, er basert på denne. Totalkvoten for 2013 ble satt til 478 000 tonn, med 138 620 tonn til norske fartøyer. Bifangstknoten til EU ble satt til 14 400 tonn.

Fiskeri

Sildefisket i Nordsjøen foregår i et direkte fiske med ringnotfartøy og trålere, og som bifangst i industritrålfisket. Det norske fisket skjer hovedsakelig med ringnot. EU-flåten får en egen bifangstkvote, mens bifangst av sild i det norske fiskeriet avskrives mot den norske kvoten for direkte fiske. Totalkvoten for direkte fiske på sild i 2012 var 405 000 tonn. EU-flåtens bifangstkvote var på 17 900 tonn. Den norske kvoten utgjorde 117 450 tonn.

Internasjonale fangster i 1960–2011 har variert mellom 11 000 tonn og 1,2 millioner tonn, med et gjennomsnitt på 490 000 tonn (figur). Det er flere nasjoner som fisker sild i Nordsjøen. Danmark, Norge og Nederland tar brotparten av fangstene. Fangstene i det norske sildefisket har ligget mellom 2 200 (1980) og 605 000 tonn (1965), i gjennomsnitt i underkant av 120 000 tonn.

Tidlig på 1960-tallet tok man i bruk kraftblokk i sildefisket, og dette ga en mangedobling i utbytte. Allerede i siste halvdel av 1960-årene førte dette til en sterk reduksjon av bestanden. På 1970-tallet kollapset bestanden og fisket ble stengt i 1977. Bestanden og fangstene økte utover 1980-årene til en ny topp i 1988. De påfølgende årene kom det strenge restriksjoner på uttak av småsild. EU og Norge avtalte en høstingsregel for nordsjøsild som ble innført fra 1998 og revidert i 2004. Dette viste seg å gi en forsvarlig forvaltning av bestanden til det kom en periode med svært dårlig rekruttering. I 2008 ble gjeldende høstingsregel evaluert og ikke funnet bærekraftig. Den ble erstattet av en ny revidert høstingsregel (vurdert av ICES som bærekraftig) høsten 2009.

Bestand og fangst av nordsjøsild.

Stock size and landings of North Sea herring.

Kontaktpersoner: Cecilie Kvamme | cecilie.kvamme@imr.no og Else Torstensen